

Rapport från expertgruppen och kommittén för trädgårdsprodukter den 28 februari 2018

Expertgruppen för delegerade akter

1. Trädgårdsprodukter

1.1 Anpassning av 2017/891 (delegerade akten) och 2017/892 (genomförandeakten)

Kommissionen inledde med att förklara att det här är det sista diskussionstillfället i FK och att dokumenten laddats upp för publik konsultation den 27 februari. De få ändringar som gjorts sedan föregående möte den 12 december är resultatet av förslag från medlemsländerna och interna diskussioner hos kommissionen. Diskussionen av båda förordningarna hölls gemensamt.

Kommissionen gjorde en presentation av den senaste versionen av dokumenten. Några sena ändringar skickades ut den 27 februari. Jämfört med den version som yttrandet bygger på har artikel 4 punkt 1a ändrats till att beskrivning av utgångssituationen ska baseras på indikatorerna som listas i punkt 4.1 i bilaga II. Tidigare fanns indikatorerna i bilaga 5. Utöver det har artikel 12 a i förordning 606/2009 flyttats från 2017/891 till 2017/892 och kommer därmed att gå med till röstning.

Ett land frågade om kommissionen övervägt deras insända förslag om att exportkrediter skulle vara stödberättigande. Kommissionen svarade att de stämt av detta med sina jurister och att avstämningen visat att det inte är möjligt eftersom förslaget kan gå på tvärs med andra regler.

Ett land framhöll att det är viktigt att kommissionen förtydligar i bestämmelserna vilka begränsningar som finns avseende möjligheter till komplettering av gemensamma fonder, vilket behandlas i artikel 40. Enligt artikel 33.3d i förordning 2013/1308 får ekonomiska bidrag för komplettering av gemensamma fonder lämnas vid inkomstminskningar till följd av "negativa marknadsförhållanden". Kommissionen har sedan tidigare muntligen hänvisat till artikel 23.4 i förordning 2017/891 som en definition av vad som avses med "negativa marknadsförhållanden". Landet föreslog att man bör infoga en referens till detta lagrum. Ett land höll med. Kommissionen svarade att de kommer att fundera över detta och eventuellt lägga in ett förtydligande eller skicka en särskild tolkning på temat till samtliga medlemsländer. Ett annat land sa att de tolkat det som att gemensamma fonder ska användas som en slags inkomstförsäkring men oroar sig för att sektorn anser att det kan användas till annat än enbart detta. Kommissionen sa då att de inte är experter på

gemensamma fonder och att syftet med de nya bestämmelserna i omnibusförordningen var att öka användningen av gemensamma fonder som en inkomstförsäkring. Det finns andra krisåtgärder mot exempelvis fytosanitära problem eller väderproblem. Användningen av gemensamma fonder är däremot direkt riktat mot negativa marknadsförhållanden. Kommissionen bad även om att de medlemsländer som idag använder sig av inkomstförsäkringar som stödberättigande kostnad ska skicka en beskrivning av utformningen av detta.

Kommissionen bad medlemsländerna skicka in ytterligare kommentarer om sådana finns. Båda förordningarna kommer att publiceras samtidigt.

1.2 Effekterna av det ryska importstoppet

Under januari 2018 under den senaste förordningen har 4 131 ton återtagits från marknaden, till en kostnad av 1 303 931 euro. Italien har använt 100% av sin tilldelning, följt av Spanien (92,6%), Grekland (83,5%) och Portugal (65,9%). Andra medlemsländer har använt en mycket liten del av sin tilldelning.

Den totala mängden produkter som har återtagits från marknaden sedan det ryska importstoppet startade under 2014 är nu 1 722 423 ton till en total kostnad av 498 341 732 euro. Totalt sett är det främst äpplen och päron som har återtagits men även stora volymer av citrusfrukter, persikor och nektariner. De största stödmottagarna är Polen, Spanien, Italien och Grekland.

Flera länder är fortsatt oroliga över negativ påverkan på marknaden på grund av det ryska importstoppet.

Kommissionen svarade att de förstår att det finns begränsningar för att hitta nya marknader men att EU har varit mycket generösa och betalat ut närmare 500 miljoner euro sedan 2014. Permanenta stödpaket är ingen lösning eftersom det enbart kommer att innebära en fortsatt överproduktion av persikor och äpplen. Strukturella lösningar måste istället hittas. Kommissionen betonade att det är mycket viktigt att samtliga länder är på det klara med att det inte kommer att bli några ytterligare förlängningar av stödpaketet.

1.3 Övriga frågor

Kommissionen informerade om att de fått ett brev från ett land med en tolkningsfråga angående sanktioner kopplat till om en PO misslyckas med att uppfylla kravet i 33.5 i förordning 2013/1308 om att verksamhetsprogrammen ska omfatta minst 2 miljöåtgärder eller att minst 10% av utgifterna inom verksamhetsprogrammen ska avse miljöåtgärder. Kommissionen ska analysera frågan och cirkulera svaret till alla medlemsländerna för transparens.

Ett land ville ha en uppdatering av hur arbetet med förändringar i 2011/543 fortskrider. Kommissionen svarade att texten har gått igenom och har notifierats och ska snart publiceras. Ytterligare konsultation med medlemsländerna om översättningarna kommer framöver.

Ett land frågade om reglerna för märkning av förpackningar med avseende på att kommissionen har skickat en kommunikation som ger intrycket att det alltid måste stå ursprung angivet på förpackningen även om produkten är undantagen

från handelnormerna. Kommissionen svarade att den kommunikation de haft om detta lett till ytterligare frågeställningar om hur man ska definiera ”ready to eat products” och att frågan nu analyseras. När kommissionen har ett svar återkommer de till samtliga medlemsländer.

Kommissionen bad de medlemsländer som inte skickat in uppdaterade varianter av sina nationella strategier att göra det.

Kommittén för trädgårdsprodukter

1.1 Frågor som kan gå till omröstning

Inga frågor till omröstning.

2. Trädgårdsprodukter

2.1 Anpassning av 2017/892 (genomförandeförordningen)

Se punkt 1.1. Diskussionen hölls i direkt anslutning till punkten om anpassning av 2017/891 (delegerade förordningen).

2.2 Livsmedelsdonationer

Kommissionen inledde och lämnade sedan över ordet till ett land som gav en presentation om ett förslag på hur bestämmelserna om livsmedelsdonationer skulle kunna förändras. Landet nämnde att det i dagsläget förekommer en överproduktion och att det är viktigt att hitta ett sätt att lösa det strukturella problem som förekommer. Kontentan var att överskott inte behöver vara ett problem om det kan användas för att stötta de som behöver det mest.

När det gäller CMO har man fokuserat på möjligheten att öka donationerna av mat, särskilt vissa produkter som persikor och nektariner. Med anledning av att det är svårt för välgörenhetsorganisationer att hinna ta hand om dessa frukter med kort hållbarhet föreslår man att produkterna kan lämnas till industrin för att processas. De pekade på möjligheten att ha en nationell fond där man betalar för processande av dessa produkter till en fastställd genomsnittlig processkostnad. Välgörenhetsorganisationerna skulle då kunna välja att få antingen färska eller processade produkter. Landet sa att om detta blir verklighet vill de gärna dela med sig av upplägget till andra medlemsländer och att de tror att detta verkligen skulle kunna utveckla donationerna till välgörenhet samtidigt som det kan minska problemet med överproduktion. Landet sa även att PO idag enbart donerar till välgörenhetsorganisationer inom det egna landet eftersom transportkostnaderna är för höga vid donationer i andra medlemsländer och föreslog därför att bestämmelser skulle antas om att PO kan få betalt för transportkostnader av produkter som ska gå till välgörenhet. Man hade även ett förslag om att utbyte av produkter mellan medlemsländerna kan ske.

Ett ytterligare förslag om förändringar i regelverket var att man bör öka priset för produkter som ska gå till industrin. I dagsläget är priset för färska produkter högre än för produkter som ska gå till industrin.

En annan idé var att under en marknadskris helt ta bort den övre gränsen eller höja gränsen på 4,6% av värdet av den saluförda produktionen (artikel 34.2 i 2013/1308) i samband med gratis utdelning enligt punkt 4 i samma artikel.

Kommissionen uppmanade samtliga medlemsländerna att skicka skriftlig information om hur man jobbar med livsmedelsdonationer och vilka hinder för detta som förekommer i respektive medlemsländerna.

Ett land höll med om förslaget men ansåg att återtagna produkter fullt ut ska betalas av EU, inte av landet i fråga. Ett annat land höll med.

Ett land sa att man inte anser att möjligheterna att få stöd till återtag från marknaden ska utökas. Problemet med överproduktion i Sydeuropa är strukturellt och ökat stöd kommer bara att förlänga och förstärka problemet. Ett annat land höll med och framförde att det är viktigt att det inte tillkommer nya kostnader för EU-budgeten. Landet sa även att gratis utdelning är kostsamt bland annat på grund av administrativa kostnader. Ett ytterligare land höll med.

Landet som stod för presentationen svarade att de inte har för avsikt att öka budgetkostnaden för att upprätthålla överproduktion men att det finns etiska, social och miljömässiga möjligheter med att höja 4,6%-gränsen.

Kommissionen avslutade diskussionen med att säga att de verkligen inte vill driva på överproduktion, men att när det finns ett överskott måste vi hantera det.

2.3 Marknadssituationen för frukt och grönsaker

Kommissionen presenterade situationen för några utvalda produkter. Priset på äpplen är högt för närvarande, i hela EU är den 40% högre än 5-årsnittet. Låg produktion av äpplen 2017 har gett låga nivåer i lagren.

Vid mötesdagen var det 6 minusgrader i södra Italien. En del produkter som plommon och persikor kommer att bli förstörda av det kalla vädret. Kylan har även märkt äppelåret.

Priset på tomater var lågt i januari, en förklaring kan vara import från Marocko. Även februari ser ut att ha låga priser.

Kommissionen uppmanade de stora producentländerna att rapportera sina priser på äpplen direkt till kommissionen varje månad. I dagsläget får man priserna via en extern källa.

2.4 Konsumtion av frukt och grönsaker i EU

Kommissionen presenterade statistik över konsumtion av frukt och grönsaker i EU. Rekommenderad konsumtion är 400 g/dag och person och 5 portioner per dag. Det har på senare år pågått en negativ trend med minskande konsumtion. Förutom hälsorisker utgör detta även en risk för frukt och grönsakssektorn inom EU. År 2014 konsumerade den genomsnittliga EU-medborgaren 353 gr/dag och person (192 gr frukt+ 161 gr veg). Mellan åren 2009-2014 ökade den totala konsumtionen med +0,3% (+1,2% frukt, -0,7% veg). Generellt kan sägas att länderna i södra EU har högre konsumtionssiffror och några når över rekommendationen. Många länder ligger dock under rekommendationen. Kvinnor och högre utbildade äter mer frukt och grönsaker. Drivkrafter för ökad konsumtion är bland annat trender för hälsosammare livsstil, vegetarisk mat och viktnedgång. Det har även betydelse att det inte har varit några större larm kring frukt och grönsaker (undantaget E. Coli 2011). Däremot förekommer en allt större medvetenhet och oro kring användningen av bekämpningsmedel. Andra faktorer som har en positiv påverkan på konsumtion är om produkterna är enkla att äta (skurna frukter, mjuka skal etc), att det finns nya sorter och produkter, tillgänglighet året runt, bra pris, lokala och regionala ursprung och ekologiska produkter. Ett positivt exempel är utvecklingen av tomater. Små tomater har blivit mycket populära och det har varit en stor utveckling inom sorter och olika segment inom tomatproduktionen.

Kommissionen framhöll att det är viktigt att arbeta för att öka konsumtionen av frukt och grönsaker.

2.5 Användning av ISAMM

Kommissionen skulle ha presenterat en möjlig framtida användning av ISAMM för att förbättra vissa aspekter av marknadsbevakningen för frukt och grönsaker. Presentationen gick dock inte att genomföra av tekniska skäl.

2.6 Årsrapporter - ISAMM

Kommissionen informerade om att den årsrapportering som medlemsländerna ska skicka in den 15 november varje år framöver ska ske i ISAMM istället för som tidigare i excel. Det kommer dock att vara möjligt att kopiera dokumentet till excel, fylla i det där och sedan hämta in det i ISAMM igen. Medlemsländerna aggregerar uppgifterna från PO och rapporterar på medlemslandsnivå. I de fall kommissionen önskar större detaljeringsgrad begär de detta från respektive land. Nästa rapporteringstillfälle gäller 2017 års uppgifter och ska ske senast den 15 november 2018 i ISAMM. Om något land har kommentarer om detta ska de skickas in före 15 mars.

2.7 Övriga frågor

Nästa möte

Datum för nästa möte är ännu inte fastställt.